

Upravištvo: Ljubljana, Knafljeva
ulica 5. — Telefon št. 3122, 3123,
3124, 3125, 3126.
Inseratni oddelk: Ljubljana, Selen-
burgova ul. 3. — Tel. 3492 in 2492.
Podružnica Maribor: Aleksandrova
cesta št. 13. — Telefon št. 2455.
Podružnica Celje: Kocenova ulica
št. 2. — Telefon št. 190.
Računi pri post. ček. zavodih: Ljub-
ljana št. 11842, Praha čisto
78 180, Wien št. 105241.

Naročnina znaša mesečno 25 — Din.
za inozemstvo 40 — Din.

Uredništvo:

Ljubljana: Knafljeva ulica 5. Telefon
št. 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126.
Maribor: Aleksandrova cesta 13. Te-
lefon št. 2440 (ponoči 2582).
Celje: Kocenova ul. 8. Telef. št. 190.

Rokopisi se ne vračajo. — Oglasi po
tarifu.

JUTRO

Sklicanje svetovne finančne konference

Konference bi se udeležil predsednik Hoover — Ameriška akcija za znižanje vojnih dolgov in reparacij

New York, 28. oktobra v. »New York Times« poročajo iz Washingtona, da so se pretekli dni vršile važne konference med zastopniki ameriške vlade in zastopniki ameriškega kongresa o korakih, ki jih namerava izvršiti vlada Zedinjenih držav po poteku Hooverovega moratorija za mednarodne dolge in reparacije. Washingtonska vlada bo najbrže zahtevala, naj vsaka država dolžnica plača v bodoče svoje vojne dolge po svoji plačilni zmognosti. Mogoče važnejše pa je, da se je predsednik Hoover začel razgovarjati s senatorji in poslanci o znižanju zavezniških vojnih dolgov Ameriki. Ti razgovori so za enkrat še bolj informativni, vendar pa prevladuje mnenje, da kongres ne bo nasprotoval znižanju vojnih dolgov, če bo dala Evropa za to Ameriki primerne gospodarske koncesije. Kot koncesijo zahteva Amerika vsaj začasno ustavitev gradnje vojnih ladij, redukcijo oboroževanja armad posameznih evropskih držav ter znižanje nemških reparacij vsaj za 25 odstotkov. Ni še mogoče, da bi se

predsednik Hoover vezal na ta program, vendar pa je zelo značilno, da razpravlja na tej osnovi s poslanci in senatorji. Vse kaže, da pripravljata ameriška vlada nove predloge, ki bodo dobili tudi odobrenje kongresa.

V Beli hiši računajo z zelo naglim razvojem teh dogodkov in že razpravljajo o sklicanju posebne konference, ki bi razpravljala o mednarodnih dolgovih, o moratoriju in drugih mednarodnih problemih. Ključno so s tem v neposredni zvezi. Ta konference bi se imela vršiti še letos, na vsak način še pred sestankom svetovne razorožitvene konference. Če bo prišlo do nje, bo Ameriko zastopal sam predsednik Hoover z zunanjim ministrom Stimsonom. V ameriški delegaciji bo tudi več republikancev in demokratičnih senatorjev in poslancev. V vladnih krogih poudarjajo, da bo Amerika na vsak način delala na to, da se vprašanje vojnih dolgov in nemških reparacij čim prej definitivno uredi.

Gospodarske reforme v Nemčiji

Prva seja gospodarskega sosveta vlade pod predsedstvom Hindenburga

Berlin, 28. oktobra d. Državni predsednik Hindenburg bo jutri slovesno otvoril prvo sejo gospodarskega sosveta državne vlade pred parlamentom. K' se imel tvoril pod lagan njegovemu delu. Najbolj se zadržuje, bo to gospodarski in socialni program, čegar glavna naloga naj bi bila prilagoditev cen in med v Nemčiji splošnim cenam na svetovnem trgu glede na zmanjšano vrednost angleškega funta. Izhodna točka gospodarskega programa naj bi bila stabilnost marke, ki se ima vzdržati v vseh okoliščinah. Pričakuje se celo, da se bo loseglo povišanje vrednosti marke z odločno nadaljevanjem deflacijske politike. Nadalje naj bi se poskušalo znatno znižati cene, medle in obrestne mere. Vlada se hoče poslužiti v ta namen sredstev, s katerimi že sedaj razpolaga, če pa ne bodo zadostovala, bo poiskala nova, da doseže dejansko znižanje cen. Tarifno pravo ne bo dotaknjeno, pač pa bodo uvedena direktna poga-

janja med delodajalci in delavci v posameznih obratih. Najvažnejše vprašanje v gospodarskem programu bo znižanje obrestne mere. Bržkone bodo poskušali doseči znižanje obresti z zmanjšanjem diskonta državne banke in določitvijo najvišjih obrest. Cilj državne vlade je po trditvah v informiranih krogih, doseči splošno znižanje cen za 20 odstotkov. Posvetovanjem gospodarskega sosveta pripisujejo velik pomen, ker potečeta 31. oktobra dve tretjini obstoječih tarifnih pogodb, pri čemer prihaja v poštev v kovinski industriji, državnih obratih in občinskih podjetjih okoli 3 milijone delavcev.

Berlin, 28. oktobra AA. »Berliner Tageblatt« poroča, da namerava nemška vlada naprositi banko za mednarodna plačila, naj uvede anketo o finančnem položaju Nemčije. Nemška vlada se bo sklicevala na § 119 Youngovega načrta.

Možnost zasilnih odredb v CSR

Udržal napoveduje, da bo češkoslovaška vlada zahtevala izredna pooblastila, ako bi predlagani zakonski načrti naleteli na ovire

Praga, 28. oktobra d. Ministrski predsednik Udržal je imel včeraj v proračunskem odboru poslanske zbornice ekspozice, ki je vzbudil zanimanje posebno zaradi izjave, da vlada ne bo mogla v danih okoliščinah izhajati brez izrednih pooblastil. V političnih krogih tolmačijo to izjavo tako, da si hoče vlada s posebnim pooblastilom zakonom ustvariti možnost, da uvede v ta namen sredstev, s katerimi že sedaj razpolaga, če pa ne bodo zadostovala, bo poiskala nova, da doseže dejansko znižanje cen. Tarifno pravo ne bo dotaknjeno, pač pa bodo uvedena direktna poga-

poslancev ne bodo znižane, pač pa plače ministrov in izredni prejemki uradnikov. Ako v parlamentu ne bo prevladala razsodnost, da bo dovolil državi vse, kar potrebuje za zdravo življenje, vlada ne bo mogla izhajati brez izrednega pooblastila. Za enkrat takega pooblastila vsakakor še ne potrebujemo. O uvedbi 40 urnega dela na teden se je ministrski predsednik izjavil zelo skeptično, tor je dejal, da je treba tak ukrep zelo temeljito proučiti, preden se vzakoni.

V svojih izjavah je omenil tudi poslednje izjave ameriškega senatorja Borah, ter izjavil: »Senatorju Borahu se zahvaljujemo za njegovo dobro voljo, toda mi smo zadovoljni, ker nas je francoski ministrski predsednik s svojim odgovorom takoj opustil vseh skrbi.«

Ob zaključku balkanske konference

Tretja balkanska konferenca se sestane meseca oktobra prihodnje leto

Carigrad, 28. oktobra. AA. Svet druge balkanske konference se je sestel v vlaku, s katerim so se člani konference vračali iz Angore v Carigrad. Na sestanku so sklenili, da bo prihodnje zborovanje 20. januarja 1932. Kraj sestanka bo določil predsednik. Nadalje je bilo sklenjeno, da morajo ustanoviti na podlagi sklepov druge balkanske konference, sklicujoč k zasedanju istočasno s svetom. Tretja balkanska konferenca se sestane prve dni meseca oktobra 1932 in bo končala svoje delo

še pred 15. oktobrom. Svet je tudi sklenil, da državi, v kateri se bo vršila tretja balkanska konferenca, ni treba organizirati tako imenovanega balkanskega tedna.

Delegati na drugi balkanski konferenci so se zahvalili turški delegaciji za dobro organizacijo konference in pripravi sprejem, ki so ga bili deležni v Turčiji.

Carigrad, 28. oktobra. AA. Delegati druge balkanske konference so se vrnili iz Angore v Carigrad, od koder so ob 18.20 odpotovali v svoje domovine.

Spremembe zakona o ustroju vojske

Beograd, 28. oktobra. p. »Službeno Novine« objavljajo zakon o izpremembah in dopolnitvah zakona o ustroju vojske in mornarice. Važnejše določbe so:

Osebe, ki so izgubile častne državljanske pravice, ne morejo služiti v narodni vojski in mornarici, dokler trajajo kazni, pač pa morajo za to dobo plačati vojno. Osebe, ki niso odslužile svojega kadrskega roka, ne morejo dobiti odpusta iz državljanstva. Vojaska obveznost traja od 20. do 40. leta, v rezervi pa od 40. do 50. leta. V primeru mobilizacije ostanejo prometni uradniki, na svojih službenih mestih. V tem primeru se lahko oproste službe v vojski tudi strokovnjaki, ki so neobhodno potrebni pri raznih tovarnah podjetij ali uradih, ter uradniki Rdečega križa.

Čl. 26. predvideva, da služijo člani Sokola kraljevine Jugoslavije 3 mesece manj, kakor znaša redni kadriški rok. Dijaški rok znaša 9 mesecev. Rogoslovci služijo 6 mesecev v bolničarskih četah.

Vojaske službe je oproščen prvorojeni sin, ako je edini vzdrževatelj svoje rodbe, ako je oče star nad 60 let, drugi možiki član rodbe pa še ne 17 let in ako plača manj kakor 120 Din neposrednega davka na leto.

Naslednje poglavje govori o napredovanju oficirjev ter določa koliko let mora vsak oficir služiti v posameznem činu, predno lahko napreduje v višji čin.

S tem zakonom so tudi na novo urejeni prejemki oficirjev in je uveden rodbinski pokojninski fond na enak način, kakor za državne nameščenice.

Kandidacijske liste potrjene

Beograd, 28. oktobra. M. Vse kandidacijske liste so potrjene. Pri volitvah bo nastopilo 674 sreskih kandidatov. Borili se bodo za 305 poslanskih mandatov. 306. mesto pripada ministrskemu predsedniku g. Petru Živkoviću. Od članov vlade niso kandidirali: finančni minister Gjorgje Gjuric, minister za socialno politiko dr. Marko Kostrenčić in minister brez portfelja Sverljuga.

Izpremembe v Hipotekarni banki
Beograd, 28. oktobra M. Bivši minister g. Stjepan Barić, podpredsednik Državne hipotekarne banke je bil razrešen teh svojih funkcij.

Povratak »Zeppelina« iz Amerike
Berlin, 28. oktobra AA. Zrakoplov »Grof Zeppelin« se je vrnil iz Južne Amerike v Friedrichshafen. 8000 km dolgo pot je preletel v 4 dneh, 3 urah in 45 minutah.

MOGOČNA ZMAGA

NARODNE SLOGE V ANGLIJI

Nacionalna vlada je dobila pri volitvah nad štiri petine mandatorov — Katastrofalen poraz opozicije

London, 28. oktobra AA. Ob 17. uri še niso bili znani volilni izidi iz 25 volilnih okrožij. Položaj je po teh izidih naslednji:

Macdonaldova stranka: 13 poslancev,
konzervativna stranka: 463 poslancev,
delavska stranka: 49 poslancev,
neodvisne stranke: 3 poslancev,
Lloyd Georgeova liberalna stranka: 69 poslancev (od teh Simonova stranka: 24 poslancev).

Konzervativna stranka je pridobila 207 mandatov in je izgubila 7 mandatov, delavska stranka ni osvojila nobenega novega mandata, izgubila pa 234, liberalna stranka je pridobila 26, izgubila pa 12 mandatov.

Nacionalna vlada ima doslej 545 mandatov od vseh 615.

To je največja večina v zgodovini Velike Britanije. Doslej največjo večino so dosegli liberalci l. 1832. s 370 glasovi.

London, 28. okt. AA. Po zadnjih vesteh bo imela vlada v novem parlamentu od 615 približno 560 poslancev. Po dosedanjih podatkih je narodna vlada dobila 549, opozicija pa 57 mandatov. V vladni večini je 470 konzervativcev, 66 narodnih liberalcev in 13 pristašev delavske stranke. Konzervativci so pridobili 207 mandatov, liberalci 62, in narodna delavska stranka 13 mandatov. Manjka še devet rezultatov. Med temi so nekateri mandati univerz in okrajev v severni Škotski.

London, 28. oktobra. AA. Vlada je zmaga na vsej črti. Iz dosedanjih rezultatov je razvidno, da bo razpolagala v parlamentu z večino, kakršne ni imela nobena druga vlada v tem stoletju.

Najznačilnejše poteze sedanjih volitev so nenavadno velika udeležba in ogromne večine, s katerimi so bili izvoljeni posredni kandidati.

Sestava parlamentarnega zastopstva velikih mest na severu bo popolnoma izpremenjena. V Sheffieldu je izgubila delavska stranka vseh 6 mandatov. Zmagali so na vsej črti vladni konservativci. V Liverpoolu je obdržala delavska stranka od 11 samo 1 mandat. V Manchesteru je pripadlo vseh 10 poslanskih mest konservativni stranki. Delavska stranka je izgubila 5 mandatov. V Birminghamu so konservativci osvojili vseh 12 mandatov. Delavske stranke so jih odvzeli 6.

Zmaga Macdonalda

London, 28. oktobra. s. Ministrski predsednik Macdonald je bil izvoljen v svojem volilnem okraju z 28.978 glasovi. Njegova protikandidata sta dobila: član delavske stranke Coxon 23.027 in komunist Fumly 677 glasov.

Znani član delavske stranke Wedgewood Benn je podlegel konservativnemu kandidatu, ki je dobil večino 14.178 glasov. Pričakuje se, da bo tudi ministrski predsednik Macdonald od kralja sprejel v avdijenci. Imel bo tudi razgovore s svojimi ministrskimi tovariši, v prvi vrsti z Baldwinom, Samuelom in drugimi voditelji o prenosni kabine. Zdi se, da bo nova vlada imela več članov kakor sedanja. Imenuje se številko 20.

Poraz Hendersona

London, 28. oktobra. g. Gigantska zmaga nacionalne vlade presega vsa celo najbolj optimistična pričakovanja. Sir Austin Chamberlain, čegar izvolitev je bila dvomljiva, je bil v svojem volilnem okraju izvoljen z velikansko večino 11.900, njegov brat Neville Chamberlain pa v Birminghamu z večino 27.000 glasov. Velikanski zmagi konservativcev odgovarja tudi strahovit poraz delavske stranke. Voditelj delavske stranke Henderson je ostal v manjšini, ki znaša 8 tisoč glasov, bivši vojni minister Shaw pa je dobil celo 20.000 glasov manj nego njegov protikandidat.

Posamezni volilni rezultati
London, 28. oktobra s. Lloyd George je bil izvoljen v svojem volilnem okraju Carnarvon. Njegova večina nad konservativnim kandidatom je znašala 5.387 glasov. V Cardiffu (južni del) je konservativni kandidat Artur Evans premagal Hendersonovega sina. Pri zadnjih volitvah je Hendersonov sin zmagal na konservativcem z večino 3.356 glasov. V mnogih krajih je udeležba volilcev dosegla neobičajno višino 85 odstotkov, kar dokazuje, da je bilo zanimanje za te volitve izredno veliko.

Ministrski predsednik Macdonald je v zrakoplovu odpotoval iz Seahama ter je v prvih popoldanskih urah prisel v London. Zastopnikom listov je izjavil, da rezultati volitev niso le presenetili, temveč morajo vzbuditi občudovanje. Zelo je zadovoljen zaradi zmage Thomasa in sira Herberta Samuela. Izidi volitev jasno dokazujejo, da so bile te volitve nacionalne vlade in ne volitve političnih strank.

London, 28. oktobra s. Znani pisatelj Edgar Wallace, ki je kandidiral v kopalšču Black Pool kot kandidat Lloyd Georgea, je propadel proti konservativcu Bolstu. V Londonu prevladuje mnenje, da bo volilni izid tme na gospodarski politiki in gospodarski položaj sveta večji vpliv kakor katerikoli volitve v zadnjih časih. Angleški volilni izidi so najmočnejši faktor na potu zvestavitve splošnega gospodarskega ravnotežja.

London, 28. oktobra s. Macdonaldov sin, pristaš nacionalne delavske stranke, je bil v Bassetlawu zopet izvoljen. Svojega protikandidata, člana delavske opozicije, je premagal s 13.545 glasovi. Znani član delavske stranke in vodja levičarskega krila James Mackton je bil zopet izvoljen proti konservativnemu kandidatu. Njegova večina pa se je zmanjšala od 10.981 na 4.689. Vodja nacionalnih liberalcev in bivši notranji minister Simon je bil z 12.956 glasovi izvoljen v Spenwallyu proti kandidatu delavske opozicije.

Med propadlimi delavskimi kandidati je 10 bivših ministrov delavske vlade. Največja senzacija je poraz voditelja delavske opozicije Arthura Hendersona v Burnleyju. Ostal je za 8000 glasov v manjšini proti admiralu Campbellu. Drugi propadli delavski ministri so: Clynes, bivši notranji minister, Alexander, prvi lord admiraltete, Torrison, ga. Bonfield, bivši minister za delo, Shaw, bivši vojni minister, Greenwood, minister za zdravje v bivši delavski vladi, Lees Smith, bivši poštni minister, Roberts, bivši minister za penzije, Lawrence, bivši državni tajnik za finance.

Izvoljena sta po dosedanjih rezultatih od bivših delavskih ministrov le George Lansbury in Stafford Cripps.

Razen tega so propadli tudi drugi odlični voditelji delavske stranke, kakor Ben Tillet, James Sexton in stari voditelj delavskih organizacij Ben Turner.

Porazen je bil tudi voditelj nove delavske stranke Oswald Mosley. Delil je usodo neznatne komunistične stranke. Vsi ti niso dosegli niti osmino oddanih glasov. Zato izgube njihovi kandidati pred volitvami položeno kavgijo po 150 funtov.

Pomembno zmago je izvojeval sedanji minister za domovine J. H. Thomas v Derbyju. Zmagal je z večino nad 27.000 glasov proti 2 delavskima kandidatom.

Sir Herbert Samuel je zmagal v Darwenu proti neoficielnemu konservativcem in proti delavskemu kandidatu z večino 4000 glasov.

Komentarji angleškega tiska

London, 28. oktobra. »Times« je objavil uvodnik, v katerem pravi med drugim: Zmaga vlade pomeni zmago demokracije nad demagogijo. Volitve so bile težka izkušnja za ljudstvo, ki se je toliko borilo proti nezaposlenosti in ki je toliko žrtvovalo za svoj obstanek. In kljub vsem

življenjskim težavam je narod šel na volišča. Angleška demokracija je sijajno prestala poslednjo preizkušnjo.

V programu vlade je jasno določeno, da bo omejena svobodna trgovina. Angleži morajo kupovati potrebno blago pri angleških trgovcih, toda prav tako je jasno, da Anglija v tem ne bo šla predaleč in da bo omejila svobodno trgovino le do gotove meje, ker ve, da je odvisno tudi njeno blagostanje od blagostanja vsega sveta.

»Times« sodijo, da bo Macdonald ostal voditelj narodne vlade in da lahko računa na podporo svojih sedanjih tovarišev, čeprav bi pri volitvah propadel.

Liberalni list »New Chronicle« utemeljuje konservativno zmago s tem, da so v volilnih okrajih, kjer niso bili postavljeni liberalni kandidati, liberalni volilci strnjeno glasovali za konservativce. Konservativni listi pozdravljajo volilni izid kot zmago demokracije nad demagogijo, ter označujejo uničenje delavske stranke kot gotovo dejstvo. »Daily Mail« piše med drugim, da je bila delavska stranka pokopana pod plazom javnega mnenja. »Daily Express« pravi, da so bili socialisti odstranjeni in da se bosta Anglija in ves svet razveselila te vesti. Organ delavske stranke »Daily Herald« pa ne obupuje in piše, da bo delavska stranka ostala ter postala močnejša in važnejša kakor vse druge stranke. Bodočnost pripada delavski stranki. Čestitamo zmagovalcem ter upamo, da premaganci ne bodo izgubili poguma. Jutri je tudi še en dan.

Odmev v Franciji

Pariz, 28. oktobra s. »Temps« piše: Izid angleških volitev je dogodek največje važnosti, čegar posledice bodo izredno velike za notranjo in zunanjo politiko Anglije. S pravico se more reči, da bo ta izid volitev mogel vzpostaviti zaupanje v angleško gospodarstvo. Odločitev angleškega naroda potrjuje pravilnost stališča Macdonalda in Snowdena. Poraz Hendersona je značilen pokret, ki se sedaj vrši v Angliji proti delavski stranki in proti strokovnim organizacijam.

Nemško mnenje

Berlin, 28. oktobra s. Vse časopise razpravlja obširno o izidu angleških volitev ter poudarja predvsem veliko gospodarsko-politično važnost zmage konservativcev. Večina listov pravi, da se mora računati s tem, da so sedaj carinski zidovi v Angliji takorekoc že zgrajeni. »Börsenkurier« meni, da se more brez pretiravanja reči, da bo s pričakovanimi visokimi zaščitnimi carinami ves trgovinski sistem Anglije prišel v nered in da se mora nanovo zgraditi. Tudi desničarski listi menijo, da se izid angleških volitev s stališča Nemčije ne more pozdraviti. Treba se je pravi »Lokalanzeiger« le spomniti na to, da je pri delu angleškega naroda še vedno velika simpatija za Francijo. Iz tega se vidi, da za Nemčijo ni vzroka za veselje. Socialno-demokratski »Vorwärts« izjavlja, da je poraz delavske stranke predvsem v begu liberalcev v konservativno vojsko. Volilci niso hoteli priznati nedvomne zasluge Hendersona in delavske stranke za zunanjo politiko Anglije. Zelo žalostno je, da bosta delavska stranka in Henderson za dogleden čas izločena od vpliva na vodstvo angleške politike.

Vtis v Ženevi

Ženeva, 28. oktobra g. V Ženevi se govori samo o velikanski zmagi konservativcev v Angliji, ki je povzročila veliko presenečenje, ker ni nihče pričakoval tako ogromne zmage. Ta zmaga pa je bila sprejeta z velikim zadovoljstvom, ker prevladuje prepričanje, da se bo nova angliška vlada vrnila k politični liniji Chamberlaina.

Nervoznost v Ameriki

Washington, 28. oktobra. AA. Uradnih krogov se je polastilo zaradi izida volitev v Angliji precejšnje vznemirjenje. Ogromna zmaga konservativne stranke bi utegnila namreč v Angliji otvoriti dobo protekcionističnih carin.

Nove poplave v Bosni in Hercegovini

Preplavljene železniške proge — Plazovi zasuli vlak — Prelom oblakov nad Dubrovnikom

Sarajevo, 28. oktobra. n. Ze dva dni ne prestano dežuje. Nalivi so na mnogih krajih po Bosni in Hercegovini zadržali redni promet. V Bradini je poplavljen železniški proga, voda je dosegla višino 30 cm. Železniški promet je bil prekinjen za nekaj ur. Tudi progo Konjice — Podorošac je voda preplavila in naplavila na tir kamenje in pesek. Proga je poškodovana v dolžini 200 metrov. Železniška direkcija je skušala vzdrževati promet z avtobusi, a ji to ni uspelo, ker je deževje poškodovalo tudi bližnje ceste.

Na progi Visoko-Catčić se je pričel rušiti

na progo breg. Plazovi so zasuli tudi vlak št. 164. Trije vagoni so bili popolnoma zasuti, človeških žrtev pa ni bilo. Oddelki delavcev so že pričeli izkopavati železniške vozove in odstranjevati zemljo in kamenje. Tudi nad južnim Primorjem se je prelomil oblak in napravil prometno veliko škodo posebno v Dubrovniku.

Sarajevo, 28. oktobra n. Zaradi deževja so bile preplavljene tudi nekatere sarajevske ulice. Prizadet je zlasti novi del mesta. Gasilci in policijski organi so vsa nedejvala vodo iz kleti in nižjih lokalov.

Devizna konferenca v Pragi

Basel, 28. okt. d. Banka za mednarodna plačila je objavila naslednji komunikacije: Upravni svet banke za mednarodna plačila te na svoji zadnji seji 12. t. m. pooblastil vodstvo banke, naj stopi v zvezo z novčanišnimi bankami srednjeevropskih držav v svrhu ugotovitve, ali bi se hotele udeležiti sestanka za razpravo o obstoječih deviznih predložitih in njihovem izvrševanju. Bilo je ugotovljeno, da bi bila taka razprava pred-

vsem v interesu centralnih bank držav, v katerih je uvedena kontrola te vrste, pa tudi drugih centralnih bank, katerih trgi so v tesni trgovinski zvezi z državami, ki so uvedle devizno kontrolo. Zato je bilo sklenjeno, da se skliče informativna seja deviznih strokovnjakov prizadelih centralnih bank skupno z zastopniki banke za mednarodna plačila, ki bo v torek 3. novembra v Pragi. Prihodnja seja upravnega sveta baselske banke za mednarodna plačila bo 9. novembra.

Ob obletnici prevrata

Danes pred trinaestimi leti se je dopolnila velika ura naše narodne usode: narodno samostojnost, zločini in močnik kakor še nikoli dotlej, smo Slovenci dne 29. oktobra leta osemnajstega presekali vse vezi z Avstro-Ogrsko in krenili z vihrajočimi narodnimi oropari Jugoslaviji naproti.

Kdo se še ne spominja velikih dni našega prevrata? Samo dva podobna trenutka smo imeli v svoji novejši zgodovini: prihod Napoleonovih vojsk, ki so prinesle Ilirijo in v ožjem smislu leto osem in štirideseto, ko so v svetli, a kratkotrajni »zarji narodov« sinili tudi nam vsi lepi upi, kar jih je moglo dati 19. stoletje.

Ne tedaj in še manj za časa Ilirije niso bili naši predniki pripravljeni za veliko odločitev. Tudi narodi morajo dozoreti; tudi za nje veljajo besede starega preroka, da ima vse svoj čas; setev in žetev. Se je bilo treba globlje zasaditi plug narodnega dela. Še posejati boljših semen. Naš prvi čas se je pripravljal nevidno, a po neki zgodovinski logiki. Ta logičnost razvoja k 29. oktobru l. 1918. je bila v tem, da se je vedno bolj politično jasnilo na Balkanu, da je Srbija kot Piemont bodoče Jugoslavije strmoglavila Obrenoviće in vrnila prestol Karadjordjeviću, ki so obrnili nje državno politiko v smer vekovnih narodnih idealov. Sporazum med Srbi in Hrvatini na Hrvaškem je bil nadaljnja etapa v tem dozorevanju, balkanska vojna pa je že decela izrazito odmevala po vsem slovanskem jugu in prebujala tudi pod Triglavom in ob Soči vero v svobodo.

Dogodki, ki so nastopili po balkanski vojni, so s čudovito silo pospešili to, kar je bilo že zdavnaj prej določeno po logiki zgodovinskega razvoja. Habsburška država je morala propasti in na nje razvalinah so vznikale l. 1918. narodne države. Če smo Slovenci v prejšnji državi tvorili nekako enoto zase, prepuščeno sami sebi in slovanskim bratom v trdi borbi za obstoj pod pomembnejšim valjarjem Avstrije, je bilo sedaj jasno, da se naša usoda ne more več odločevati v Srednji Evropi, temveč na Balkanu, kjer je naravno in zgodovinsko središče in žarišče nove jugoslovenske državne nacije.

Vsa naša resnično narodna politika zadnjih desetih let pred prevratom, politika, katere nosilec je bila mladina, neovirana od vseh kompromisov in preudarnih ozirov, je šla v smer jugoslovenstva. Naše deklaracijsko gibanje, ki je med svetovno vojno, ko so naši najboljši možje in fantje krvaveli na vseh frontah, zajelo tudi zadnjo hribovsko vas, je bilo mogučno plebsit naroda za jugoslovensko državno politiko. Od deklaracije do prevratnih dni l. 1918. je naša jugoslovenska zavest rastla tako rekoč od ure do ure. Bolj ko je Avstrija slabela na znotraj in na frontah, bolj vidno je vstajala Jugoslavija. Tako smo dozorevali za prevrat, ki je potekel v nepopisnem zanosu naroda, trgajočega stoletne okove.

Sestanki v ljubljanski okolici

V nedeljo se je vršilo v ljubljanski okolici večje število volilnih sestankov, ki so bili vsi lepo obiskani in so na vseh zborovalci odobraval izvajanja govornikov. Največji sestanek je bil pri Devici Mariji v Polju. Vršil se je na prostem pred solom in ga je posetilo okrog 300 volilcev. Govorili so kandidati G. Koman, njegov namestnik Sancin in drugi kandidati G. Pavšič. — V Dolu sta imela kandidata G. Koman in Pavšič ob 11. dopoldne 120 volilcev, med njimi tudi skupino nasprotnikov. — V Dolaskem je imel G. Koman ob 13. v šoli lepo število volilcev, ki so vsi složno odobrili njegova izvajanja. Enako so se v Šmartnem za Savo izjavili v gostilni pri Kebru zbrani volilci soglasno za politiko sloge in dela. — V soboto zvečer je govoril sreski kandidat G. Koman volilec v Medvodah v restavraciji pri Tometu. Zastopane so bile vse okoliške vasi in vsi sloji. Sestanek se je izvršil ob najlepšem razpoloženju in so zborovalci soglasno odobraval kandidatura izvajanja o potrebi resnega dela v novem parlamentu, v katerem ne bo praznega strankarskega prerekanja.

Živahno volilno gibanje v šmarskem okraju

Šmarje, 27. oktobra. Živahno volilno agitacijo je začel razvijati v svojem volilnem okraju, okraju treh kandidatov, mladi in delovni domačin, kmečki posestnik Anton Zdošek iz Hotulja pri Ponikvi. Imel je v nedeljo dva izvrstno uspešna javna shoda v Šmarju in pri Sv. Petru na Medvedovem selu. O teh krajih se je govorilo, da so domena destruktivnih elementov, nedeljska shoda pa sta pokazala, da temu ni tako. Na obeh shodih je zagrabili kandidati s krepko besedo kar v sredo najbolj perečega vprašanja, v sedanjo splošno gospodarsko krizo. Tega položaja si ne smemo zakrivati. Moramo gledati, kako bomo prebrodili in premagali to naše težko gospodarsko stanje. Če se hočemo nadejati uspeha, moramo imeti močno državo s sposobno in nepristransko vlado. Moramo pa tudi sami zaviti roke in poseči z žuljavimi rokami in neomahljivo voljo po delu. Volitve nam nudijo priliko, da izberemo v narodno zastopništvo moške, ki imajo razumevanja za naše težnje in sposobnost pomagati pri tem zamatnem gospodarskem problemu.

Kandidat je razvil nato glavne točke programa svojega bodočega dela. V združništvu vidi eno glavnih rešilnih idej te težkega položaja. Prosvetne organizacije vsega ljudstva pa morajo pripraviti podlago za uspešno delo na tem polju. Iz splošnega odobravanja se je videlo, da je govornik zadel v živo. K besedi se je oglasilo še več drugih govornikov, med njimi: G. Gomišek, organizator kmetijske mladine iz Celja, več kmetov iz Šmarja in G. Gajšek, kmet s Pomikve. Na shodu pri Sv. Petru pa je znal pripraviti tamonajši rojak G. Hajšek, znan organizator

Trinajst let' je minilo; vidik na prekratne dni in na duha, ki nas je takrat preveval, silil k navdušenju in k odločnim dejanjem, se je česče zamračil. Nastopile so nesrečne politično-strankarske borbe, ki so bile po večini izraz starih političnih mentalitet, starih nasprotij, poslednje maševanje tujčevega gospodarstva nad nami ali pa izraz malenkostnih separatističnih pogledov na novo državo. Ob strani vseh teh, često do obupa zagriženih političnih borb je stala nova država s svojimi decela novimi interesi in potrebami; stala je kot Petelka, potisnjena v kot. Dozoreli za narodno uedinjenje, a šibki in okorni v nacionalni demokraciji, smo se Jugoslovenci čudili, zakaj niso tri nas boljše razmere, zakaj se ni izpolnilo naše veliko pričakovanje, naš vzor jugoslovenske države.

Izgubili smo stik s prevratom; brazda, ki smo jo takrat zaorali, je ostala nedoorana in neposejana. Zamudili smo dragoceno priliko, da bi se politično-polnomno reorganizirali, prenovili po vidikih in potrebah nove države. Velik del strankarskih voditeljev je pozabil, da je nova država položena na temelje, ki se ne dajo premakniti, če naj država še dalje trdno stoji; namreč na temelje državnega in narodnega edinstva. V tem znamenju se je izvršil naš prevrat, to so edino močnejše osnove jugoslovenske državne politike. Kralj Aleksander kot odgovorni varuh teh večnih temeljev nove države je moral z energičnim ukrepom 6. januarja preprečiti razkroj in podvreči državno-politično življenje temeljitemu zdravljenju.

Tako smo se s sedanji volitvami vrnili k prevratu l. 1918. in k njegovim velikim idealom. Ne stranke, temveč država stoji sedaj pred nami. Jugoslovenska državna misel, ki so ji dovolj dolgo mračile strankarske borbe, sije pred nami kakor zgodnja danica nove, lepše narodne bodočnosti.

Prišel je čas, ko moramo začeti gledati tudi okrog sebe in v bodočnost, ne pa se večno ozirati nazaj. Dovolj dolgo so politični omlahljivi predli svoje državno-politične in ustavne teorije. 8. novembra se bo treba javno odločiti za realno, pametno, v današnjih razmerah edino uspešno politično linijo.

Prevratni dnevi leta osemnajstega tvorijo najlepši moment v naši novejši zgodovini. Kdor jih je doživel, jih ne bo pozabil nikdar. Njihova magična moč je bila v tem, da je bil ves narod zbran v enem taboru, ves prežet narodne zavesti in ljubezni do skupne domovine. Taki veliki dnevi narodne sloge in skupne volje služijo domovini morajo biti tudi sedanji dnevi, ko zopet v zgodovinskem trenutku odločamo o svoji bodočnosti. Tudi sedaj moramo pozabiti na vse, kar nas je delilo in ločilo, ostreši se moramo medsebojnega nasprotstva in roko v roki delati na to, da se bo z 8. novembrom pričela nova, srečnejša doba v našem narodnem in državnem življenju.

kmetijske mladine, zborovalce do odkritosrčnega razgovora, ki je zapustil v vseh najboljših vtise.

Udeležba na obeh krajih je bila toliko, da sta se morala vršiti shoda pri odprtih vratih in oknih. Oba shoda sta se završila z manifestacijami za močno in srečno Jugoslavijo. Ker sta tudi druga dva kandidata za šmarski okraj G. Vekoslav Spindler in Josip Drotelnik neprestano med volilci, narasla zanimanje za volitve od dneva do dneva tudi v tem okraju, ki so ga smatrali razdiralni elementi za svojo najlažjo in nepremagljivo trdnjavo. Tudi prebivalstvo iz šmarske, kozjanske in rogaške okolice bo 8. novembra z veliko udeležbo pri volitvah pokazalo, da noče več nesrečnih strankarskih bojev, temveč hoče v državi mir in red ter složno delo za olajšanje našega težkega življenja.

V petek, 30. t. m. bo ob 16. v hotelu »Poslač« v Rogaski Slatini sestanek volilcev, na katerem bo govoril sreski kandidat G. Vekoslav Spindler. Ker je zanimanje za volitve 8. novembra vedno večje, se pričakuje številna udeležba.

V konjiškem okraju

Konjice, 27. oktobra. Zanimanje za volitve 8. novembra t. l. je tudi v našem srezu zelo veliko. Vsak večer so sestanki oziroma shodi, sedaj v tem, sedaj v onem kraju. Pretekli teden so se vršili sestanki v Hebenstrajtu, v Vešeniku, v Zbelovem, v Laskem in Stranichah. V nedeljo so se vršili shodi v Zrečah, Sv. Kunigoti in Skomarju dopoldne, popoldne pa pri Sv. Jerneju. Vsi sestanki in shodi so polnoštevilno obiskani, zlasti so to bili nedeljski shodi, ki so pokazali, da je ljudstvo nepoučeno o položaju v državi, o pomenu in važnosti volitev. Na shodih in sestankih pojasnjujeta vse to gg. Gajšek Karl, sreski kandidat in dr. Mejak Ervin, ki je njegov namestnik. Po govoru se redno oglašajo k besedi volilci in želijo razna pojasnila. Vse kaže, da je tudi v našem srezu ljudstvo sprevidelo, da so vesti, ki jih širijo nasprotniki miru reda in medsebojnega razumevanja, lažnjive in zlobne ter da se bodo volilci častno odzvali pozivu k volitvam 8. novembra. Med tednom se bodo vršili še v vseh ostalih krajih sestanki, v nedeljo, 1. novembra t. l. pa bo v Ločah ob pol 8. uri v gostilni Valand velik shod, nato pa shod v Narodnem domu v Konjicah.

Ponarejevalci italijanskih srebrnikov pod ključem

Milano, 28. oktobra r. Karabinjerji so aretirali Perlettija in Garbija, o katerih so oblasti dognale, da sta v Emiliji razpečevala ponarejene italijanske novce po 20, 10 in 5 hr. Aretirali so tudi nekega Cavallonia iz Milana, pri katerem so našli ponarejen denar. Na podlagi izpovedi prvih aretirancev so prijeli še celo vrsto drugih oseb v srednji in južni Italiji ter na Siciliji. Ko so preiskali stanovanje in laboratorij zlatarja Gancija v Palermu, so našli pri njem vse priprave za ponarejevanje srebrnikov. Vso ponarejevalsko družbo je vodil Palumbo iz Milana, ki se je skrivljal pod napačnim imenom don Ciccio. Aretiranih je bilo vsega okrog 20 ljudi. Preiskava se nadaljuje.

Zmaga demokracije nad demagogijo v Angliji

Trideset milijonov angleških volilcev, od katerih je dobra polovica žensk, je imelo v torek priliko odgovoriti na enostavno in nedvoumno Macdonaldovo vprašanje: ali smatrate pravec vladne politike, kakor jo vodim po svojem razhodu z laburisti, za pravičen ali ne? To kratko in tudi najmanj poučenim volilecem razumljivo vprašanje vsebuje vse probleme današnje angleške politike ter obsega v bistvu ves volilni program narodne koalicije. V njem je vsebovana tudi najvažnejša odločitev, da-li naj Anglija, pod vodstvom opozicijske vlade krene na levo, ali naj z Macdonaldom na čelu usmeri svojo politiko bolj na desno, nego v nedavni dobi laburistične ere. Ni dvoma, da je razcep v delavski stranki skupino predsednika vlade oddaljil od dosežanja politike socialistične stranke vsaj toliko, kolikor se je večina njenih poslancev odmaknila od nje proti levi.

Volilna agitacija, ki je zavzela značaj brezobzirne borbe, kakršne angleško javno življenje skoroda ne pomni, je to nasprotstvo še povečala, s tem pa je tudi izidu volitev dala še večji pomen. Bivša spodnja zbornica je bila po izvolitvi l. 1929 sestavljena sledeče: laburisti 287, konservativci 260, liberalci 60 ter neodvisni osem poslancev. Ob razpustu zbornice pa je bilo razmerje sil naslednje: Najmočnejša stranka so bili laburisti z 265 poslanci in 15 poslanci, ki so šli po odcepu od matične stranke s premijerjem v narodno koalicijo; konservativci so imeli 263 mandatov, liberalci 58, na neodvisne pa je odpadalo 14 mandatov. Za politične ideologe se je boj vršil navidezno za zaščitne carine, odnosno proti njim, v resnici pa so današnji nasprotniki zaščitni bili svoj čas pristaši tega načela in so strokovne zveze še pod laburistično vlado predlagale 10-odstotno carinsko zaščito. Širši sloji volilcev ne pojmujejo boja za zaščitne carine, od katerih si pristaši načela obeta vseh mogočih ugodnosti, nasprotniki pa z isto gotovostjo svare pred neugodnimi posledicami.

Na Macdonaldovo preprosto vprašanje, ki je narodnim masam gotovo bolj dostopno, nego učene narodno-gospodarske teorije, je ogromna večina volilstva odgovorila istotako enostavno in nedvoumno, kakor ji je bilo zastavljeno. Po dosedanjih rezultatih je poraz opozicijske popoln. Izkazalo se je, da so poznavalci prilik pravilno presojali položaj, ko so že pred tednom dni napovedovali vladi odločilno zmago in najmanj 150 novih mandatov. Prerokovanja so se točno izpolnila, samo da je poraz laburistov še vse lušji, nego so ga pričakovali njihovi nasprotniki.

Borba na nož, ki sta jo do najvišje mere razvili baš obe delavski skupini druga proti drugi, je pomagala konservativcem do absolutne večine nad vsemi ostalimi skupinami v zbornici. Delavska stranka je izgubila nad tri četrtine svojih poslanskih mandatov, ki so vsi pripadniki vladni koaliciji, oziroma naravnost konservativcem. Tudi liberalci so utrpeli znatne izgube. Delavska stranka pojasnjuje svoj padec s tem, da so popularna gesla o nevarnosti boljševizma, o bližnji druginji in o popolnem propadu angleškega družabnega reda zbegala zlasti milijone ženskih volilcev. Vendar je pa na drugi strani res da so ravno industrijski kraji odločili poraz delavske stranke, o čemer zgovorno pričajo rezultati iz pretežno delavskih okrajev. Vse opravičevanje ogromnega poraza se danes čita malo čudno, ko je glasilo delavske opozicije »Daily Herald« še pred dobrim tednom proglasilo, kako izvrstno je razpoloženje med delavci za opozicijo in da je Macdonald takorekoč že poražen.

Z včerajšnjimi volitvami je angleški narod ponovno dokazal svojo veliko politično zrelost. Kriza, ki je tik pred volitvami dosegla vrhunec, ni zanesla panike med volilce, kar bi bilo po izkustvih na evropski celine pričakovati. Milijoni angleških volilcev so se strnili okoli narodne koalicijske vlade, ki je sprlo obče nevarnosti proglasila združitev vseh pozitivnih sil v narodu. Spoznali so, da sedanja doba, ko se v temeljih malejo družabne in gospodarske osnove angleškega imperija, ni primeren za razne teoretične reformne poskuse. Zato so izkazali svoje zaupanje v pretežnem številu možem, ki so dvignili prapor obrambe državne in narodne celote. Angleško ljudstvo je uvidelo, da si ohrani svoje dobrine le, ako se drži načel, na katerih je sezidano njegovo blagostanje, na katerih je zgrajeno angleško gospodarstvo in sila britanske države.

Zavidanja vredna je ta zrelost angleškega naroda, ki se je ob uri nevarnosti krepko strnil okrog narodne koalicije in ni dvoma, da se bo ta angleški vzgled globoko dojmil držav na evropski kopnini.

Upokojitve učiteljev

Beograd, 28. oktobra. p. Z odlokom ministrstva prosvete so upokojili naslednji učitelji, odnosno učiteljice: Anton Namestnik v Reki, Erna Kokot v Piševcah, Elizabeta Lušin v Ljubljani, Henrieta Kovarje v Sv. Trojici, Roza Pirkovič v Radečah, Anton Kovacev v Gomji Radgoni, Ferdinand Rajniger v Ljvudu, Marija Sifrar-Kosmač v St. Juriju pri Grosupnem, Ivana Gerbac v Sv. Petru, Terezija Poljanec v Šmartnem, Antonija Brinšek v Mostah, Marija Jelovec v Ljvduh, Janez Sep v Dolnji Lendavi.

Dr. Edvard Slavik

Včeraj je preminul v Trstu, torišču svojega večdesetletnega nacionalnega, kulturnega in gospodarskega udejstvovanja, odvetnik gosp. dr. Edvard Slavik, ena najmarkantnejših predvojnih osebnosti tržaškega Slovenstva.

Bolesno bo odjeknila vest o smrti tega odličnega borca za pravice našega življa v Trstu in okolici po vsej naši ožji domovini, posebno pa še v sredi naših emigrantov iz Primorja. Z dr. Slavikom se je porušil zadnji, nekdanj tako mogočnih stebrov tržaškega Slovenstva, z njim lega v grob lep kos zgodovine slovenskega življa v Trstu in okolici.

Odlikar se je pričel nacionalni prepoved našega življa v Trstu in okolici, je stal vedno v prvih vrstah. S svojo živo besedo, zdravim razumom in hladnim preudarkom je bodril naše ljudi in jih vodil od uspeha do uspeha. Pokojni dr. Slavik je bil desna roka sedaj v Ljubljani živečega bivšega vodje tržaških Slovencev, gosp. dr. Gustava Gregorina, predsednika manjšinskega kongresa, gosp. dr. Josipa Wilfana in pokojnega dr. Otokarja Rybafa. Vsi ti štirje voditelji tržaškega Slovenstva so se naravnost izpopolnjevali, vsem je vedno lebel pred očmi le procvit in razmah naših sorojakov v Trstu in okolici.

Recepcija na češko-slovaškem poslanstvu

Ljubljana, 28. oktobra. Za letošnji praznik osvobodjenja sta priredila češko-slovaški konzul in soproga v svojem lepem stanovanju na Erjavčevi cesti odlično popoldansko recepcijo. Vabilo so se odzvali številni predstavitelji oblasti z banom dr. Marušičem in mestnim županom dr. Pucem ter komendantom mesta generalom Popovičem na čelu, konzularni zbor z novim avstrijskim generalnim konzulom dr. Feliksom Orsini-Rosenbergom, zastopniki vseh naših prosvetnih, gospodarskih in drugih naprav in društev, celo zlasti univerze, sokolstva itd. Prihiti so tudi mnogi odlični posamezniki, zbrali so se skoraj vsi delavci za jugoslovensko-češko-slovaško zblizanje; skratka, gostov, ki so prišli tukajšnjemu reprezentantu brateke republike izraziti svoje simpatije do Češko-slovaške, je bilo toliko, da so obsejni prostori kmalu postali prepolni.

Goste so ob vrodu v salon sprejemali z znano ljubeznivostjo soproga g. konzula ga. Ševčikova in soproga g. podkonzula ga. Čihelkova ter konzul g. inž. Ševčik in podkonzul g. Čihelka. Samo ob sebi se ume, da so bile mize obilno in nad vse okusno pogrnjene in založene z vsemi delikatesami tja do tipičnih čeških kolačev. V prostorih se je kmalu razvil prav animirano razpoloženje in ob čaju ali kocarju plzenskega so se izmenjale mnoge poglobne misli in načrti za poglobitev medsebojnih stikov, ki jim iskrene simpatije na vseh področjih nenehoma utrjuje pota.

Recepcija je znova pokazala izredno popularnost Češko-slovaške in priljubljenost tukajšnjega konzulata, zlasti pa njegovega šefa, ki si je v kratkem času svojega delovanja med nami pridobil obče simpatije.

Ljutomerski srez v državnem taboru

Kakor drugod, tako je tudi naš srez na sestanku zaupnikov izbral svojega sreskega kandidata in njegovega namestnika. Sostanek je postavil za kandidata Jakoba Zemljica, posestnika in dolgoletnega župana v Radenci, za namestnika pa Frana Skuhala, posestnika in župana v Krževcih. V soboto 17. t. m. so se zbrali na sestanku v Ljutomeru zastopniki vseh krajevnih in občinskih volilnih odborov in ob živahnem sodelovanju vseh navzočih ustvarili temelj vsemu delu za volitve. Prisrčno so bili pozdravljeni posebno zastopniki velike občine Strigove, ki je pred kratkim prišla iz sreza Čakovca v sestav dravske banovine.

V četrtek 22. t. m. je sresko sodišče že potrdilo kandidatsko listo, katero je podpisalo 1116 predlagateljev vseh stanov. Med predlagatelji so tudi spaski Nemci ter medijumski Hrvti, pripadniki vseh bivših političnih strank. Tudi več duhovnikov je med predlagatelji.

Do sedaj sta sreski kandidati in njegov namestnik priredila že 5 večjih shodov in nad 30 sestankov. Večji shodi so bili: v Strigovi v Medijumju, kjer se je zbralo pred cerkvijo okrog 500 volilcev, v Razkrižju v Medijumju, kjer se je tudi pred cerkvijo zbralo okrog 400 volilcev, pri Sv. Jurju ob Ščavnici, kjer je bilo nad 100 volilcev, v gostilni Fürst v Apačah (130 nemških in slovenskih volilcev) in končno, največji od vseh, shod v Stogovcih v gostilni g. Naglerja. Na vseh shodih sta govorila kandidati in njegov namestnik, na prvih treh shodih se gg. učitelja Franjo Lubej iz Ljutomera ter Mihec iz Radence, v Razkrižju poleg njih tudi g. dr. Marko Stajanko iz Ljutomera, na shodih v Apačah in Stogovcih pa g. dr. Peče, ki je stvil volilec za zgled sloge, v kakršni žive v teh obmejnih krajih Nemci in Slovenci.

Do volitev se bodo vršili shodi še v vseh drugih občinah, tako da bo ves srez pravilno obveščen o važnosti 8. novembra za nadaljnji razvoj države. Ze sedanji stiki kandidatov z volilci pa so pokazali, da je narod sit prepira, da obsoja strankarsko zagrizenost ter da zapuša one zagrizence, ki jim je stranka več od države in lastna oseba več od koristi celote. Pokazalo pa se je tudi, da je kandidat prav srečno izbran. Obmejni Ljutomerski srez bo na dan volitev pokazal, da je tudi obmejna trdnjava jugoslovenskih borcev.

Španski parlament odklonil dvodomni narlament

Madrid, 28. okt. AA. Na današnji seji španskega parlamenta je bil po dolgi razpravi predlog radikalne stranke o uvedbi dvodomnega parlamentarnega sistema odklonjen s 150 glasovi proti 100. Parlament je nato s 140 glasovi proti 93 sprejel člen ustavnega načrta, ki naglašja, da izhaja državna oblast iz naroda ter se uveljavlja po narodnem predstavištvu.

Milan Begović: Brez tretjega

Smočni premijeri je prisostvoval avtor. Gledališče je bilo lepo obiskano, navzoče občinstvo je avtorja kakor tudi oba igralca, Levčarja in Miro Danilovo izredno živahno pozdravljalo. J. K.

Izpred mariborskega sodišča

Maribor, 28. oktobra. Ze dolgo je vladalo sovražstvo med »gornjaki« in »spodnjaki« v Slovenji vasi pri Ptuj. Posebno se niso trpeli Matjašičevi in Skazovi fantje. Napeto razmerje med njimi pa se je še povečalo, ko je bil Jože Skaza obsojen na 5 mesecev zaporu in plačilo škode Rudolfo Matjašiču, kateremu je pri nekem pretepu prestežil desno roko. Jože Skaza pa je tudi še po izrečen obsojdi neprestano trdil, da je Rudolfo prestežil roko njegov lastni brat Mihael Matjašič. Vse to je kipele med fanti bolj in bolj in kjerkoli so prišli skupaj, je običajno nastal prepri in pretep. Meseca novembra l. 1929, so trčili zopet skupaj v neki gostilni Matjašičevi fantje in Jože Skaza. Takrat je prišel v gostilno tudi Janec Matjašič, ki je služil vojae in je bil baš na dopustu. Miha Matjašič se je ob tej priliki očividno nameraval pobotati s Skazo, ta pa je to odločno odklonil in kmalu se je začel krvavi ples. V krvi je obelzel Jože Skaza in kmalu nato podlegel ranam.

Miha Matjašič je pri razpravi priznal, da je sunil Skazo z nožem, odločno pa je zanikal Janec Matjašič, da bi ga bil usekal s sabljo. Njegovemu zagovoru pa niso verjeli in sta bila Janec in Miha obsojena vsak na 18 mesecev težke ječe.

Nadalje so se zagovarjali pred malim senatom 23letna služkinja Marija Jančičeva, njen fant Alojzij Ljubeč in babica Mislova iz Ptuja. Jančičevi očita obtožnica, da je prišla v Ptuj k babici Mislovi s prošnjo, da ji ta za nagrado 300 Din pomaga. Mislova je to res storila, toda ni šlo vse po sreči, kakor je pričakovala Jančičeva. Za zadevo so zvedeli ljudje in šele v ptujski bolnici so Jančičovo rešili večje nesreče. Vse to je prišlo na uho oblastem in Jančičeva je prišla pred sodnike. Obsojena je bila na 2 meseca zaporu. Alojzij Ljubeč na 3 mesece zaporu, ker ji je pomagal z nasvetom in ji dal 300 Din, babica, ki pa je trdovratno tajila in ni hotela poznati Jančičeve, pa je bila obsojena na 6 mesecev zaporu, obenem bo pa izgnana iz naše države, ker je avstrijska državljanka.

Revolucionarni pokret na Cipru

London, 28. okt. AA. Prebivalstvo otoka Cipra se začelo po primeru Indije približavati sol iz morja. Na otoku je v veljavi monopol soli. Policija ima nalogo, da prepreči vsakršno kršitev tega zakona. Po poročilu iz Aten je množica s kamenjem napadla angleške čete v Lamaki, ko so se izkrcavale. Guvernerja so izredniški ranili, njegov avtomobil pa sežgali.

Vremenska napoved

Zagrebska vremenska napoved za danes: Oblačno, relativno nizka temperatura, nestalno. — Situacija včerajšnjega dne: Pritisk je v poslednjih 24 urah v splošnem padel za 0,1–0,2 mm, najbolj na severu in zapadu, najmanj na vzhodu. Temperatura je ponekod padla ali pa narasla za 1 stopinjo. Dunajska vremenska napoved za četrtek: Večinoma nejasno, od časa do časa padavine.